

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการตลาดน้ำอัมพวาในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตเทศบาลตำบลอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ผู้วิจัยนำเสนอตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สรุปผลการวิจัย
7. การอภิปรายผลการวิจัย
8. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการตลาดน้ำอัมพวาในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตเทศบาลตำบลอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการตลาดน้ำอัมพวาในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตเทศบาลตำบลอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
2. ศึกษาปัจจัยด้านกลไกภาครัฐและปัจจัยเชิงใจที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการตลาดน้ำอัมพวาในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในเขตเทศบาลตำบลอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

สมมติฐานการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการตลาดน้ำอัมพวาในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตเทศบาลตำบลอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ดังนี้

1. ผู้ประกอบการตลาดน้ำอัมพวามีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตเทศบาลตำบลอัมพวาในระดับมาก
2. ปัจจัยด้านกลไกภาครัฐมีผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการตลาดน้ำอัมพวาในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในเขตเทศบาลตำบลอัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามในระดับมาก
3. ปัจจัยจุดใจของผู้ประกอบการตลาดน้ำอัมพวาด้านความตระหนักถึงการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตเทศบาลตำบลอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ในระดับมาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) และการสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง ซึ่งผู้วิจัยสร้างเครื่องมือขึ้นเองจากกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ของการศึกษาปรับปรุงเครื่องมือโดยผ่านคณะอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความตรงและความถูกต้องให้ความเห็นชอบในด้านความตรงตามโครงสร้างความตรงของเนื้อหาและความเหมาะสมของเนื้อหาโดยการศึกษารวบรวมข้อมูลดังนี้

1. การศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษาแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ของงานวิจัยทางสังคมศาสตร์ที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน กำหนดรูปแบบและเนื้อหาของเครื่องมือให้ครอบคลุมตัวแปรที่กำหนดทั้งตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม พร้อมทั้งกำหนดคำถามแบบปลายเปิดเพื่อรวบรวมปัญหาและข้อคิดเห็นของผู้ประกอบการฯ
2. จัดทำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบ่งออกเป็น 5 ตอน นำแบบสอบถาม ตอนที่ 2-4 ไปทดลองใช้เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ 0.968

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล การมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการตลาดน้ำอัมพวาในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตเทศบาลตำบลอัมพวาจังหวัดสมุทรสงคราม ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้เดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) กับผู้ประกอบการตลาดน้ำอัมพวา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม โดยตนเอง
2. ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา และมีความสมบูรณ์ทั้งหมดรวมทั้งสิ้นจำนวน 386 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.6

3. ผู้วิจัยสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง (Structured Interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการ โดยสัมภาษณ์นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลอัมพวา 1 คน สัมภาษณ์ตัวแทนภาครัฐ 1 คน และสัมภาษณ์ผู้ประกอบการตลาดน้ำอัมพวา 5 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้ประกอบการอาหารและเครื่องดื่ม กลุ่มผู้ประกอบการโฮมสเตย์ กลุ่มผู้ประกอบการเรือชมหิ่งห้อย กลุ่มผู้ประกอบการขายของที่ระลึก และกลุ่มผู้ประกอบการหัตถกรรมท้องถิ่น กลุ่มละ 2 คน รวมผู้ที่สัมภาษณ์ทั้งหมด 12 คน

ขั้นตอนวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามแบบสอบถามที่ได้จัดเตรียมไว้ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปโดยมีทั้งหมด 8 ขั้นตอน การดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ประกอบการตลาดน้ำอัมพวา

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับกลไกภาครัฐที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการตลาดน้ำอัมพวาในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยจูงใจจากการได้รับประโยชน์จากการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตเทศบาลตำบลอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลไกภาครัฐกับการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการตลาดน้ำอัมพวาในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตเทศบาลตำบลอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

ตอนที่ 6 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยจูงใจผู้ประกอบการตลาดน้ำอัมพวากับการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการตลาดน้ำอัมพวาในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตเทศบาลตำบลอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

ตอนที่ 7 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากแบบสอบถาม เกี่ยวกับปัญหาและข้อคิดเห็นของผู้ประกอบการเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ตอนที่ 8 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์ตัวแทนภาครัฐ และผู้ประกอบการตลาดน้ำอัมพวา

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล การมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการตลาดน้ำอัมพวาในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตเทศบาลตำบลอัมพวาจังหวัดสมุทรสงคราม ในครั้งนี้ ผลการวิจัยสรุปเป็นประเด็นสำคัญได้ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านบุคคลส่วนบุคคลของผู้ประกอบการ พบว่าผู้ประกอบการตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ที่ตอบแบบสอบถาม มีจำนวน 386 คน จำแนกตามเพศ พบว่า เป็นเพศหญิง จำนวน 230 คน คิดเป็นร้อยละ 59.6 และเพศชาย จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 40.4

เมื่อพิจารณาตามอายุ พบว่า มีช่วงอายุกระจายในทุกกลุ่มอายุ โดยมีอายุ 41-50 ปี จำนวน 117 คน คิดเป็น ร้อยละ 30.3 อายุ 31-40 ปี จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 28.2 อายุ 20-30 ปี จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 22.8 อายุ มากกว่า 50 ปี จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 12.7 อายุ น้อยกว่า 20 ปี จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 6.0

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 37.6 ระดับมัธยมศึกษา/ปวช. จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 34.7 น้อยกว่าประถมศึกษา จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5 อนุปริญญา/ปวส. จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.4 และอื่นๆ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 3.9

เมื่อจำแนกตามระดับอาชีพหลัก พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ทำอาชีพค้าขาย จำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 56.0 ประกอบธุรกิจส่วนตัว จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 12.4 รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 11.1 อาชีพรับจ้าง จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 8.3 อาชีพเกษตรกร จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.4 อาชีพอื่นๆ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 7.8

เมื่อจำแนกตามกลุ่มผู้ประกอบการพบว่า เป็นกลุ่มผู้ประกอบการอาหารและเครื่องดื่ม จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 38 กลุ่มผู้ประกอบการขายของที่ระลึก จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 26 กลุ่มผู้ประกอบการเรือชมหิ่งห้อย จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 20 กลุ่มผู้ประกอบการโฮมสเตย์ จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 13 และกลุ่มผู้ประกอบการหัตถกรรมท้องถิ่น จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3

เมื่อพิจารณาตามรายได้ต่อเดือน พบว่า มีรายได้ในช่วง 10,000 – 15,000 บาท จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 42.0 รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 34.5 รายได้

อยู่ในช่วง 15,001 – 20,000 บาท จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 10.6 รายได้ในช่วง 20,001 – 25,000 บาท จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 8.0 ในช่วงและรายได้มากกว่า 25,001 บาท จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 4.9

เมื่อจำแนกตามภูมิภานา พบว่าผู้ประกอบการในตลาดน้ำอัมพวาส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีภูมิภานาอยู่ในจังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 335 คน คิดเป็นร้อยละ 86.8 จังหวัดราชบุรี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.2 กรุงเทพมหานคร จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7 จังหวัดขอนแก่น 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 นอกนั้นมีภูมิภานาอยู่ในจังหวัดกระบี่ ปทุมธานี และประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดละ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3

2. การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับกลไกภาครัฐที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศฯ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.97$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง เรียงอันดับจากมากไปหาน้อยคือ นโยบายภาครัฐ ($\bar{X} = 2.99$) และกิจกรรมภาครัฐ ($\bar{X} = 2.95$)

3. การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยจูงใจผู้ประกอบการจากการได้รับประโยชน์จากการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศฯ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.25$) เมื่อพิจารณาตามรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านความตระหนักถึงการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ($\bar{X} = 3.31$) และการได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.20$)

4. การวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศฯ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.85$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงอันดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ ด้านร่วมรับผลประโยชน์ ($\bar{X} = 3.33$) ด้านร่วมปฏิบัติการ ($\bar{X} = 3.00$) และด้านร่วมคิดวางแผน ($\bar{X} = 2.73$)

5. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลไกภาครัฐกับการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการฯ โดยรวมพบว่า กลไกภาครัฐมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการตลาดน้ำอัมพวา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.532

6. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยจูงใจของผู้ประกอบการตลาดน้ำอัมพวากับการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศฯ โดยรวม พบว่า ปัจจัยจูงใจผู้ประกอบการมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการตลาดน้ำอัมพวา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.620

7. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากแบบสอบถาม เกี่ยวกับปัญหาและข้อคิดเห็นของผู้ประกอบการเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยรวมจากแบบสอบถามสามารถจำแนกเป็นรายข้อพบปัญหาว่า

7.1 ปัญหาและอุปสรรคของการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

7.1.1 การคำนึงถึงประโยชน์ของธรรมชาติ

- 1) ผู้ประกอบการจะแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าส่วนรวม
- 2) ถึงขยะรองรับน้อยเกินไป ทำให้นักท่องเที่ยวทิ้งขยะไม่เป็นที่
- 3) การจราจรภายในตลาด สถานที่จอดรถที่ไม่รองรับ และมากเกินไป
- 4) สินค้าและผลิตภัณฑ์คสรเป็นธรรมชาติ การเลือกใบตองมาใช้แทนถุงกระดาษก็เป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่ง และยังรักษาสภาพแวดล้อมด้วย
- 5) ลดการขายเครื่องดื่มที่เป็นแอลกอฮอล์ เรือเทคที่ส่งผลกระทบต่อชุมชน

7.1.2 การมีสิทธิของผู้ประกอบการ

ในการเลือกตัวแทนหรือผู้นำชุมชน ผู้ประกอบการที่ไม่ได้อยู่ในภูมิลาเนาพื้นที่ก็ไม่สามารถมีสิทธิในการแสดงความคิดเห็น

7.1.3 การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว

ป้ายในการบอกสถานที่ท่องเที่ยวยังน้อยมากทำให้นักท่องเที่ยวได้ไปเที่ยวโดยไม่ทั่วถึง

7.1.4 การมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการ

- 1) การประชาสัมพันธ์ให้ผู้ประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมน้อย
- 2) ผู้ประกอบการเห็นแก่สถานประกอบการกว่าการเข้ามามีส่วนร่วม

7.1.5 การมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาครัฐ

- 1) หน่วยงานภาครัฐไม่ได้มีส่วนในการให้ความรู้ และวิธีปฏิบัติแก่ประชาชน
- 2) การจัดกิจกรรมต่างๆของภาครัฐผู้ประกอบการไม่ทั่วถึงจึงไม่สามารถมีส่วนร่วม
- 3) ในการพัฒนาชุมชนไม่สอดคล้องกับวิถีชีวิตชาวอัมพวา เช่น การเพิ่มทางเดินริมน้ำ หรือเรือที่มีเสียงดัง

7.2 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วไปของผู้ประกอบการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

7.2.1 การรักษาสิ่งแวดล้อม

- 1) ภาครัฐควรมีการรณรงค์ในการรักษาสิ่งแวดล้อม ชี้แจงข้อดี ข้อเสียของการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ
- 2) ภาครัฐควรดูแลรักษาแม่น้ำลำคลอง เพราะได้เกิดคราบน้ำมัน ขยะในน้ำ ส่งผลต่อระบบนิเวศในน้ำ
- 3) ผู้ประกอบการควรมีถังขยะรองรับสำหรับสถานประกอบการ และนักท่องเที่ยว
- 4) ภาครัฐควรปลูกต้นไม้ตามจุดต่างๆเพิ่มเติม
- 5) การคงไว้ซึ่งความเป็นธรรมชาติของตลาดน้ำไว้เสมอ
- 6) ภาครัฐควรจัดรถสุขาเคลื่อนที่ตามจุดต่างๆ
- 7) ภาครัฐควรสร้างรั้วกั้นให้แก่ทางเดิน

7.2.2 การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว

- 1) ภาครัฐควรจัดทำโครงการ มัคคุเทศก์น้อย เพื่อแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญของอำเภอลำคั้ง
- 2) ภาครัฐควรจัดทำป้ายบอกสถานที่ท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยว
- 3) ภาครัฐควรจัดทำเสียงตามสายเพื่อเป็นอีกช่องทางในการสื่อสารแก่ผู้ประกอบการ
- 4) ภาครัฐ และผู้ประกอบการควรมีการให้ความรู้ ความสำคัญของการอนุรักษ์การท่องเที่ยว
- 5) ภาครัฐควรมีจุดบริการนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะต่างชาติ

7.2.3 การจัดระเบียบผู้ประกอบการ

- 1) ภาครัฐควรดูแลผู้ประกอบการทางเรือ ให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย
- 2) ภาครัฐควรมีข้อบังคับแก่ผู้ประกอบการอย่างเคร่งครัด

8. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์ ตัวแทนภาครัฐ ชุมชน และผู้ประกอบการตลาดน้ำอำเภอลำคั้ง โดยรวมพบว่า ภาครัฐใช้การยึดหลักให้ผู้ประกอบการเป็นคนในพื้นที่ ไม่อนุญาตให้คนนอกพื้นที่เข้ามาทำธุรกิจ กระจายสู่ครัวเรือน และต้องมองที่ชีวิตความเป็นอยู่ของคนในพื้นที่ด้วย แต่อย่าเอาการท่องเที่ยวมาเปลี่ยนชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้าน การเปลี่ยนก็ต้องมี

บ้างเพราะเมื่อก่อนไม่ได้มีผู้คนเข้ามาท่องเที่ยวเยอะแยะขนาดนี้ ให้มองที่การเปลี่ยนแปลงแล้ว ทำให้คนในชุมชนอยู่ดีกินดีขึ้น และการนำทรัพยากรในพื้นที่มาใช้ได้อย่างคุ้มค่า ดังนั้นต้องดูที่องค์ประกอบย่อยของผู้ประกอบการ อย่างมองแค่คนที่มาทำกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศแต่สุดท้ายต้องดูผลได้ผลเสียที่จะได้มา ว่าใครได้อะไร ใครเสียอะไร ฉะนั้นต้องทำให้เกิดส่วนที่เสียน้อยที่สุด และที่จริงมันจะต้องเป็นได้ทั้งหมดหรือเสียน้อยที่สุด ทุกคนต้องช่วยกันไม่ใช่แค่ผู้ประกอบการแต่เป็นชาวชุมชนทุกคนให้เกิดรายได้ แต่ปัญหาในเรื่องของการมีส่วนร่วมนั้นส่วนใหญ่จะเกิดจากเวลาของผู้ประกอบการกับภาครัฐที่ไม่ตรงกันเพราะเสาร์ อาทิตย์ผู้ประกอบการต้องค้าขาย และเวลาราชการนั้น ผู้ประกอบการก็มีกิจการอย่างอื่นทำเช่นกัน ควรมีการอบรม ให้ความรู้ เข้าใจในระเบียบการ ข้อกฎหมาย การสร้างความร่วมมือของคนในชุมชนกับผู้ประกอบการ การสร้างความเข้าใจให้ผู้ประกอบการว่า สิ่งไหนดี สิ่งไหนไม่ดีต่อการท่องเที่ยว แต่ทั้งนี้ทุกฝ่ายก็มีข้อจำกัดของตัวเองทั้งนั้น เพียงแต่ให้มองถึงผลกระทบหรือรายได้ที่จะเข้ามาหลังจากที่ได้วางแผน ปฏิบัติไปแล้ว ขณะเดียวกันก็ต้องมองถึงความเป็นไปได้ อย่าไปผูกอะไรกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

กลไกภาครัฐที่ส่งผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ภาครัฐมีนโยบายในการทำให้ผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชน โดยมีการประกาศผ่านเสียงตามสาย การแจ้งโดยเป็นข้อความลายลักษณ์อักษรเพื่อเป็นที่ทราบโดยทั่วกัน และ วิธีที่ใช้ในการทำให้ผู้ประกอบการเข้าร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนส่วนใหญ่เป็นการประกาศเชิญชวน หรือบอกต่อไปโดยตัวแทนชุมชน ซึ่งกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้ประกอบการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จะมีการฝึกอบรม ให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการ การพูดภาษาอังกฤษกับชาวต่างชาติ การรักษาหิ้งห้อยโดยมีกฎระเบียบในการชมเป็นที่รู้โดยทั่วกัน

ปัจจัยจูงใจผู้ประกอบการจากการได้รับประโยชน์จากการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยวิธีในการทำให้ผู้ประกอบการมีความตระหนักเรื่องการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศส่วนใหญ่แล้วนั้นผู้ประกอบการได้ตระหนักถึงความสะอาดเรียบร้อยของแหล่งประกอบการ เพราะว่าเป็นที่อยู่อาศัยของตนเอง บางครั้งสิ่งที่รักษาความสะอาดนั้น ผู้ประกอบการก็ได้เริ่มทำก่อนจะมีกฎระเบียบออกมาก่อน โดยเมื่อผู้ประกอบการได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นรายได้ที่ได้รับ ชีวิตความเป็นอยู่ ครอบครัวยุ่งอุ่นเพราะเมื่อถึงเสาร์ อาทิตย์ครอบครัวก็กลับมาทำธุรกิจที่บ้านครอบครัวได้พบเจอกัน

ลักษณะการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในเรื่องของการร่วมคิด ร่วมวางแผนนั้นผู้ประกอบการได้มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย เพราะได้เกิดข้อเสียของเวลาของผู้ประกอบการกับหน่วยงานภาครัฐที่ไม่ตรงกันทำให้การตัดสินใจในเรื่องของนโยบายที่จะใช้ร่วมกันนั้นผู้ประกอบการก็ไม่ได้มีส่วนในการแสดง

ความคิดเห็นอีกด้วย แต่เมื่อถึงการร่วมรับประโยชน์ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ล้วนได้รับประโยชน์จากการร่วมพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แต่ทั้งนี้ทางภาครัฐจะไม่พยายามเปลี่ยนแปลงความเป็นอยู่ของผู้ประกอบการหรือชุมชน ยังต้องอนุรักษ์เพื่อให้คงอยู่สืบต่อไป

ปัญหาและอุปสรรคในการทำให้ผู้ประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีในเรื่องของการไม่ค่อยให้ความร่วมมือของผู้ประกอบการ เพราะเวลาที่มีบางครั้งแล้วผู้ประกอบการก็ไม่ได้อยู่ที่ตลาดน้ำทุกวันแต่จะเข้ามาค้าขายเพียงแค่วันเสาร์ อาทิตย์ทำให้เมื่อได้นัดหมายทำกิจกรรมใดๆแล้วผู้ประกอบการไม่สามารถให้ความร่วมมือได้

ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชน การพัฒนาต้องควบคู่ไปกับการเปลี่ยนแปลง แต่การเปลี่ยนแปลงที่ดีต้องคิดถึงผลเสียให้น้อยที่สุด ทุกคนต้องช่วยกันรักษา พัฒนา และเข้าใจถึงกฎระเบียบ ข้อปฏิบัติ ข้อบังคับ เพื่อให้เป็นเอกลักษณ์ของตลาดน้ำอัมพวาต่อไป

การอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการตลาดน้ำอัมพวาในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตเทศบาลตำบลอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ผู้วิจัยได้นำผลการศึกษาที่พบมาอภิปรายผลของการวิจัย ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการตลาดน้ำอัมพวาในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งจากผลวิจัยจะเห็นได้ว่าระดับการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการตลาดน้ำอัมพวาในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตเทศบาลตำบลอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม นั้น อยู่ในระดับปานกลางเกือบทั้งหมด แสดงว่าผู้ประกอบการไม่ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนระดับมาก ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งๆ ที่กลุ่มนี้ (กลุ่มผู้ประกอบการตลาดน้ำอัมพวา) เป็นกลุ่มคนที่สำคัญที่สุดในการสัมผัสโดยตรงกับนักท่องเที่ยวที่มาตลาดน้ำอัมพวา ถึงปีละกว่า 1 ล้าน 5 แสนคน หากกลุ่มผู้ประกอบการเหล่านี้มีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแค่ในระดับปานกลาง แสดงถึงปัญหาในการดูแลชุมชนบริเวณเขตเทศบาลตำบลอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้ประกอบการจำนวนมาก ซึ่งให้ความเห็นในคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับการปัญหาและอุปสรรคในการเข้าไปมีส่วนร่วมกับภาครัฐในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เช่น ปัญหาเรื่องการกระจายข่าวสารต่างๆ ให้ผู้ประกอบการแต่ไม่ค่อยได้รับทราบจึงไม่สามารถเข้าไปมีส่วนร่วมได้ การจัดตั้งขยะในพื้นที่ตลาดน้ำที่ยังน้อยเกินไป การให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการในเรื่องของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เวลาใน

ของทางภาครัฐและผู้ประกอบการที่ไม่ค่อยตรงกัน นอกจากนั้น ยังสอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่มักให้ความสำคัญกับประโยชน์ที่ตนจะได้รับจากการขายสินค้าหรือให้บริการลูกค้ามากกว่าที่จะให้ความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ หรือเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชน

2. ปัจจัยด้านกลไกภาครัฐมีผลระดับปานกลาง ต่อการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการตลาดน้ำอัมพวาในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในเขตเทศบาลตำบลอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม แสดงว่ากลไกภาครัฐ (เทศบาลตำบลอัมพวา) เช่น นโยบายของภาครัฐ และกิจกรรมของภาครัฐ ยังไม่สามารถทำให้ผู้ประกอบการตลาดน้ำอัมพวามีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากนัก จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการพบว่า การที่ผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน้อยนั้น มีสาเหตุมาจากการที่ผู้ประกอบการบางส่วนไม่ได้รับข่าวสารจากภาครัฐเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว และบางคนได้ให้ข้อมูลว่าตนขาดความรู้และไม่ทราบแน่ชัดว่าการท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมายถึงอะไร ซึ่งผู้ประกอบการต้องการให้ภาครัฐให้ความรู้และให้ข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ซึ่งหลายรายพร้อมจะให้ความร่วมมือกับภาครัฐอยู่แล้ว โดยในด้านของนโยบายของภาครัฐนั้นจะอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ แต่ในส่วนที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดนั้นจะเป็นเรื่องของการสร้างจิตสำนึกให้ผู้ประกอบการร่วมป้องกันสภาพแวดล้อมที่เสื่อมโทรม เพราะสภาพแวดล้อมของตลาดน้ำนั้นต้องการการรักษาอยู่เป็นประจำเพราะสถานประกอบการส่วนใหญ่จะเป็นที่พักอาศัยของผู้ประกอบการอยู่แล้วจึงเป็นความรับผิดชอบของผู้ประกอบการที่จะต้องดูแลที่พักอาศัยของตนเอง และภาครัฐได้สร้างการกระจายรายได้สู่ชุมชนโดยให้ผู้ประกอบการเป็นคนในชุมชน ซึ่งได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชาติ บรรจงการ (2545) ที่ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในแหล่งอนุรักษ์ห้วยท่าเต : กรณีศึกษาตำบลเกาะลิบง อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ซึ่งปัจจัยของหน่วยงานภาครัฐที่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมนั้น ได้ให้ความรู้ความเข้าใจต่อความสำคัญ ประโยชน์และการอนุรักษ์แหล่งห้วยท่าเต และงานวิจัยของจุฑารัตน์ บุญญานุวัตร (2546) ได้ศึกษาการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการสงขลาเมืองน่าอยู่ ของเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ซึ่งผลการวิจัยกล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน คือเรื่อง การรับรู้ข่าวสารของประชาชน

3. ปัจจัยเชิงจิตของผู้ประกอบการตลาดน้ำอัมพวาด้านความตระหนักถึงการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอยู่ในระดับปานกลาง โดยผู้ประกอบการส่วนใหญ่ได้ให้ความร่วมมือกับองค์กรภาครัฐสมัครใจในด้านการรักษาความสะอาดเรียบร้อยของแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน การช่วยอนุรักษ์สภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน ช่วยสร้างเอกลักษณ์ให้กับผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นหรือสถานที่ท่องเที่ยวของชุมชน และให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวให้ตระหนักถึงการท่องเที่ยวที่ไม่ทำลาย

สภาพแวดล้อม ซึ่งแสดงถึงการมีความตระหนักถึงการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของผู้ประกอบการ และจากการสัมภาษณ์เพิ่มเติมจากผู้ประกอบการ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นบ้านพักของตนเองอยู่แล้ว ชาวบ้านรักในถิ่นฐานบ้านเกิดของตนเอง รายได้ที่มาจากการท่องเที่ยวก็มาจากการตลาดน้ำ จึงต้องทำให้นักท่องเที่ยวประทับใจแล้วมาเที่ยวอีก ซึ่งได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิเศษฐ โพบุลย์ศิริ (2544) ที่ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนเกาะเกร็ด อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี พบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยจูงใจที่ทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมนั้นก็คือ การคาดหวังในผลประโยชน์ที่ได้รับจากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

4. การได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีผลต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศฯ ในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่มักให้ความสำคัญกับประโยชน์ที่ตนจะได้รับเป็นสำคัญ กรณีนี้ ผู้ประกอบการให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตเทศบาลตำบลอัมพวาในระดับสูง เนื่องจากทราบว่าตนจะได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยเฉพาะในเรื่องการให้ความร่วมมือกับองค์กรภาครัฐในการรักษาสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว เพราะจะทำให้นักท่องเที่ยวประทับใจและมาเที่ยวซ้ำอีก และยังให้ความร่วมมือกับผู้ประกอบการด้วยกันในการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชนเพื่อให้มีผลประโยชน์ร่วมกันจากการท่องเที่ยว มีการให้ความรู้นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น เพื่อให้นักท่องเที่ยวประทับใจในเอกลักษณ์ของท้องถิ่นและมาเที่ยวซ้ำอีก รวมทั้งได้มีการชักชวนให้ญาติพี่น้องกลับมาช่วยกันประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของชุมชน เพื่อให้ครอบครัวของตนได้อยู่ร่วมกันและมีรายได้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ในการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการตลาดน้ำอัมพวาในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตเทศบาลตำบลอัมพวาจังหวัดสมุทรสงคราม ผู้วิจัยขอเสนอแนะสำหรับผู้ที่มีความสนใจที่จะนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า ในเรื่องของการประชาสัมพันธ์ และการประกาศต่างๆ เพื่อให้ผู้ประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หน่วยงานภาครัฐ ควรทำให้การประชาสัมพันธ์ทั่วถึงโดยใช้วิธีสื่อสารโดยตรงกับตัวผู้ประกอบการเพื่อพัฒนาระดับการมีส่วนร่วมให้มากขึ้นในอนาคต

1.2 การจัดการเวลาให้ตรงกันระหว่างผู้ประกอบการกับหน่วยงานภาครัฐยังต้องปรับปรุงเนื่องจากผู้ประกอบการบางรายอาจไม่ได้มีอาชีพหลักอยู่ที่ตลาดน้ำอัมพวาจะมาก็เมื่อวันที่จะเปิดกิจการเท่านั้น ทำให้ผู้ประกอบการไม่สามารถร่วมกิจกรรมกับหน่วยงานภาครัฐได้ หน่วยงานภาครัฐจึงควรบอกกล่าวล่วงหน้าถึงการจัดกิจกรรมหรือประชุมร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับผู้ประกอบการเพื่อให้ผู้ประกอบการมีเวลาเตรียมตัวในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ณ เขตเทศบาลตำบลอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

1.3 หน่วยงานและผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการตลาดน้ำอัมพวาในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตเทศบาลตำบลอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม เช่น เทศบาลตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด และหน่วยงาน อื่นๆที่เกี่ยวข้อง ควรมีการจัดการประชุม ฝึกอบรมและสัมมนาเรื่อง การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้แก่ผู้ประกอบการ

1.4 หน่วยงานภาครัฐควรพัฒนากลไกส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการในการประชาสัมพันธ์ในเรื่องของการรักษาความสะอาดแม่น้ำลำคลองภายในบริเวณตลาดน้ำอัมพวา เพื่อให้นักท่องเที่ยวประทับใจและมาเที่ยวอีกครั้ง

1.5 หน่วยงานภาครัฐและผู้ประกอบการควรเพิ่มประสิทธิภาพการกำจัดขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูลและเรื่องของการบำบัดน้ำเสีย โดยจัดหาถังขยะเพิ่มเติม การรณรงค์ให้นักท่องเที่ยวช่วยกันดูแลรักษาความสะอาด ฯลฯ

1.6 ผู้ประกอบการควรให้ความร่วมมือกับภาครัฐเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบต่างๆของเทศบาล โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนร่วมเป็นหลัก

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไปในการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการตลาดน้ำอัมพวาในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตเทศบาลตำบลอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางในการทำงานวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

2.1 ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศของกลุ่ม NGO ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม เพื่อให้ได้ข้อมูลเพิ่มเติมในเรื่องของการมีส่วนร่วมของบุคลากรในท้องถิ่น ซึ่งน่าจะเป็นกลุ่มที่สำคัญในการช่วยพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของเทศบาลตำบลอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

2.2 ควรนำผลการวิจัยในครั้งนี้ ไปใช้ในการวิจัยเชิงปฏิบัติการ โดยเฉพาะกับผู้ประกอบการตลาดน้ำอัมพวาแต่ละกลุ่ม เพื่อให้เกิดการพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการตลาดน้ำอัมพวาในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้มากขึ้น

2.3 ควรมีการศึกษาถึงสภาพปัญหา และอุปสรรคของผู้ประกอบการในการมีส่วนร่วม กับหน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก เพื่อใช้ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของ อัมพวา

2.4 ควรมีการศึกษาถึงความต้องการ และความคาดหวังของชุมชนต่อการดำเนินการ พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตเทศบาลตำบลอัมพวา เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐสามารถพัฒนา นโยบาย กิจกรรม และกลไกในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของอัมพวาอย่างยั่งยืนต่อไป

3. ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่จะนำผลวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วม ของผู้ประกอบการตลาดน้ำอัมพวาในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตเทศบาลตำบลอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ไปดำเนินการพัฒนาตลาดน้ำอัมพวา โดยผู้วิจัยขอเสนอแนะทางการ ดำเนินการ ดังนี้

3.1 หน่วยงานภาครัฐควรนำผลการวิจัยในส่วนข้อเสนอแนะจากงานวิจัยไปใช้ในการ จัดทำเวทีประชาคมภายในชุมชนเพื่อเตรียมความพร้อมในการพัฒนาระดับการพัฒนา การท่องเที่ยวเชิงนิเวศของเทศบาลตำบลอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

3.2 หน่วยงานที่มีองค์ความรู้เรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของเทศบาลตำบลอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ควรจัดอบรมหรือให้ผู้ประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยควรเตรียมความพร้อมหรือหาเวลานัดการประชุมทำการตกลงให้เป็น ลายลักษณ์อักษร

3.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวในท้องถิ่นต่างๆควรมีการ ทำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการในท้องถิ่น เนื่องจากกลุ่มผู้ประกอบการ เป็นกลุ่มที่ได้สัมผัสกับนักท่องเที่ยวจากที่ต่างๆที่เข้ามาท่องเที่ยวในท้องถิ่นโดยตรง ดังนั้น การได้ ข้อมูลจากกลุ่มผู้ประกอบการจะทำให้ได้ประโยชน์ในการวางแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ของท้องถิ่น

3.4 ควรมีการจัดสรรงบประมาณในการจัดการสิ่งแวดล้อมให้ความรู้เชิงอนุรักษ์ จัดระบบการสื่อสารแก่ผู้ประกอบการกับภาครัฐ

3.5 ควรมีการสร้างแนวทางการร่วมมือระหว่างผู้ประกอบการกับภาครัฐ โดย อาจมีกิจกรรมที่ส่งเสริมการอนุรักษ์โดยให้ทุกฝ่ายมีการสร้างความร่วมมือเสมอ